

Hevur tú ein spurning ella onkran trupulleika, sum tú kundi ynskt tær at fingið viðgjordan í hesum teiginum.

Spyr Sosialin

Skriva til: Sosialurin, postsmoga 76, 3800 Argir. Merk brævbjálvan »Spyr Sosialin«.

Læknin:

P-Pillarar einaferð enn

Spurningurin er til læknin, um menstruation og »P-pillar«.

Eg eri 20 ár og havi ongantíð havt trupulleikar av menstruationspinu fyrr, men nú er heilt galið.

Tær síðstu 4–5 ferðirnar er pinan byrjað so spakuliga ca. eina viku áðrenn, fyrri so at gerast verri og verri uppmoti blóðingini. Tá hon so kemur, eri eg heilt fyrri ongum tann dagin — ongur pinublettur hjálpa og eg fái hvørki ligið, staði ella siti. Síðani tekur pinan spakuliga av og er heilt burtur ca. eina viku aftaná. T.v.s. at eg í veruleikanum havi menstruationspinu í 14 dagar.

Tað kann ikki vera rátt — ella hvussu?

Eg havi hoyrt at »P-pillar« minka um menstruation og pinu. Er tað rátt?

Ein vinkona mín byrjaði at nýta »P-pillar« men var noydd at halda uppat tí hon fitnaði so nógv av teimum. Eg havi hoyrt at teir eisini kunnu gera at man fer niður í vekt, er tað rátt?

Eg eri ov feit í forvegin. Kann eg risikera at fitna enn meir um eg nú byrji at nýta teir? Ella er møguleikin líka stóur fyrri at eg fari niður í vekt?

Er tað forsvarligt at nýta »P-pillar« sum pinublettir?

P.p.

Tað er vanligt, at ungur kvinnur hava nøgva pinu í samband við mánasjúkuna.

Eitt evni, ið vanliga verður nýtt móti hesum P-pillarar og tá bert í trýggjar mánað. Tá er pinan oftast burtur, men kann koma aftur nakrar mánað seinni ella tá eitt ár er umliðið.

Onnur evni eru tok, sum kunnu hjálpa móti mánasjúkuni. Hesi eru m.o.: Naproxyn, Brufen og magnyl.

Rætt er eisini, at mána sjúkan minskar, tá ein tekur P-pillarar.

P-pillar hava mong hjáðrin og nakrar kvinnur fitna, meðan aðrar fáa vaml og kanska missa matarlystin.

Viðvíkjandi seinastu reglu í brævunum, so kann P-pillarar ikki verða nýtt sum pinublettur. P-pillarar kunnu bert nýtast móti mánasjúkuni, tá ein tekur hesar í minsta lagi í trýggjar mánað.

MS.

Løgfrøðingurin:

Koyrifrádrátt

Eg eri ein teirra, sum noyðist at nýta privatbil til arbeiðis, av tí at eg búgvi í Kalbak, men arbeiði á Argjum.

Hetta noyðist eg at gera, av tí at bussruturnar ikki rokka til, um eg skal koma rættstundis á arbeiðsplatssið kl. otta á morgni.

Tá skatturin skuldi gerast upp, nýtti eg koyrifrádráttin, so sum eg havi skilt, at hetta kann gerast, fyrri tann, sum byr langt frá arbeiðsplatssinum.

Nú havi eg fingið bræv frá Lækningsráðnum, at teir ikki kunnu godtaka koyrifrádráttin í hesum fori.

Eg vil tí spyrja lögfrøðingin, hvørjar reglur koyrifrádrátturin er skipaður eftir, tá hann ikki verður godkendur í minum fori?

T.

Broyting í skattalagini fyrst í hesum árinum hevði við sær, at útreiðslur til ferðing millum bustað og arbeiðsstað aftur kundu dragast frá á sjálvuppgávuni, tann samvendi koyrifrádrátturin.

Í hvussu stóran mun hesar útreiðslur kunnu dragast frá, og um tær kunnu dragast frá, er nærri ásett í kunngerð frá Lækningsráðnum.

Ikki einhvor útreiðsla millum heim og arbeiðsstað kann dragast frá. Samlaða útreiðslurnar skulu vera omanfyri eina ávísu upphædd fyrri at kunna frádrágtast. Koyriútreiðslur t.d. kunnu bert dragast frá í tann mun tær fara uppum kr. 1.500,— árliga.

Lækningsráðið greiðir í kunngerð frá, hvussu koyriútreiðslurnar skulu rokast og verður har sagt, at fyrri hvønn koyrd-

an km. — to bert fyrri koyring aftur og fram einaferð um dagin, kann rokast við eini útreiðslu uppá kr. 0,70, og kann henda dragast frá.

Kortini verður eisini sagt, at um almenn ferðsla kann nýtast istaðin, og hetta er bálari, so er tað henda minni upphæddin, sum skal dragast frá.

Tá tygum í brævi tygara siga, at Skattadeildin ikki hevur godtikið koyrifrádrátt tygara, so kundi eg hugsa mær orsøkina at vera, at tygum sum koyra frá Kalbak til Argjar dagliga koyra út fjar km. og sostatt koma undir kr. 1.500,00 regluna. Koyra tygum to fyrri meira enn kr. 1.500,00 so mugu tygum minnast til, at tað er bert tann parturin av útreiðslunum sum er omanfyri kr. 1.500,00 sum tygum kunnu draga frá.

Ein annar spurningur í hesum sambandi er eisini, um tygum skulu draga frá útreiðslurnar roknaðar frá koyrdan km., ella um tygum eiga at halda tygum til búgasta ferðasjóðsins hjá Bussleiðum. Higaritil hevur Lækningsráðið hildið fast á, at um almenn ferðsla kann nýtast, so eiga ferðasjóðsúrarnar á hægsta arðslattarstigi, her hjá Bussleiðum, um hetta gerur ein minni frádrátt enn eftir hin reglun, at nýtast, og tað er ta líkamlikt, um tygum nýta bussin ella ikki — og tað er eisini líka mikið um orsøkin til at tygum ikki nýta bussin er, at bussstættir als ikki passa við arbeiðstíð tygara. Reglan er eisini tulkad soleiðis, at bert tað at alment ferðasamband er á staðnum, er nog mikið til at krevja, at tygum nýta henda frádráttin, sum ofta er tann lægri.

At enda skal viðmerkjast, at tí kann verða um hvussu loyin her skal tulkast, og eina klagar leitar Landsskattanevndini um hetta. Einn er ikki tikin avgerð í málinum, men verður tað so landsskattanevndin sum endaliga argerð, hvussu reglan í lógini »kann almenn ferðsla nýtast istaðin«, eigur at skiljast.

Turið

Eyðun Joensen, sál-arfrøðingur

Marjun Sigurdsdóttir, sál-arfrøðingur

Marnar Simonsen, lækni

Turið Debes Hentze, lækni

Sál-arfrøðingurin:

Kensluleysur

Kann ein gerast sál-arliga kensluløstur av at verða noyddur til eitt og annað?

Eg havi gjøgnum nógv ár liva saman við einum, sum altíð hevur kravt nógv av mær. Hervið meini eg bæði í tí hushliga og á tí seksuella økinum.

Nú er tað hent, at eg ikki orki longur. Eg kann ikki siga frá tí á annan hátt enn at eg kenni ein mur kring meg, sum eg ikki sjálv sleppi burturur.

Kann hugsast at tað sál-arliga bikarið er fyllt upp, og at eg ikki havi orku til at geva meira? Eg eri um fyrati ár og eigi børn við minnum.

KK

Um tað tygum nevna at gerast sál-arliga kensluløstur, er altíð tað sama sum at gerast apatískur at tað noyðast at útina eitthvørt, sum innast inni býður einum nógv móti, so er tað helst so, men so kann ein samstundis eisini rokna við eini vana dygd í ta, sum útint verður.

Hetta at liva saman, so nær sum hjunalagið kann vera, við personi, sum alla tíðina krevur nógv meira av einum, enn ein orkar og ella hevur hug til, kann ganga, meðan ein enn er ungur og enn byrgur til líkamis og sál-ar, men mangan risir tað seg ikki longur at vera til sum fríður, og ta ein so igjøgnum mong ár hevur vant seg við eitt ofta ójafnt arbeiðsbyti, kann tað vera ómetaliga torført at fáa broytingar í lag, um ikki samskiptið partanna millum er nog gott. Annar parturin vil mangan trýhalla um, at tað higartil hevur borið væl til, og kann alt enda í einum sonnum røki av bríksli og smáligheitum. Men samhvørtan at báðir partar geva gongur sjáldan væl í longdini.

Tað er harmuligt, um tað ikki ber til at fyrbyrgja slíkum óneyðugum trega, sum mangan endar í eini óneyðugari upploysn av hjunalagnum og familjulevinum, men hirvegin er tað heldur ikki tespuligt framhaldandi at spilla liv sitt burtur í einum hami, sum úteftir

kann tykjast í lagi, men innan er kavrotin og ein lang líding.

Nú eri eg fullgreiður yvir, at hetta svar ikki veitir tygum nógvanna ugga, men eg veit onga lætta loysn uppá slík tianverri alt ov vanlig vanda-mál.

Mær tykir, at kjarnan í slíkum samskiptistrupulleikum í familjum aloftast botnar í tvørandi sinamillum vírding av tí einstaka persónleikanum, og at vit í alt ov stóran mun taka okkum rættin til at »eiga« hvønn annan við hudi og há. Fingu fleiri havi til at vera meira seg sjálvi, to við abyrgd yvir fyrri medmenneskanum, var tað mangan liviligi og reinforari menneskju

millum.

Míni ráð í hesum fori eru ikki í fyrstu atlogu at fara til onkran professionellan kreppuløysara (lækna, sál-arfrøðing, prest o.s.fr.) tí vandamálini eru so mikið vanlig, at tað í fyrstu atlogu skuldi borið til at samtala um tær tykkara millum og funnið ávísar loysnir. Fyri at fingið eitt slíkt prát í lag kundu tit eisini hvorki í sínum lagi lisið onkra skila bók í menningarsál-arfrøði og t.d. saman tala um tykkara víðurskipti í ljósinum av tí, sum ein slík bók víðir. Sum eina stutta og greiða bók á hesum oki kann eg víðmæla Claesona: Utviklingspsykologi. Góða eyðnu.

EyJo

um nœvn

Progv

Kari Mikines, sonur S. J. Mikines, listamálari, hevur lokið læknaprógvi við universitetið í Kjöpinhavn við fyrsta karakteri.

Fyrsti filmsinstruktørur Føroya

Katrin Sofia Jacobsen, Havn, hevur á Den danske Filmsskole lokið prógv sum filmsinstruktør. Hon er fyrsti føroyingur við prógvi av hesum slag.

Silvurbrúdleyp

Í gjár kundu hjunini Helma og Ola Jákup Muller, Tórshavn, halda silvurbrúdleyp. Tey eru burturstødd.

Brúdleyp

Í dag giftast í Greve Strand Karin Poulsen, Tórshavn, og Ivar Nilsen, Greve Strand. Ádr.: Blaa Hegnet 25, 2670 Greve Strand.

Andlát

29. mai andaðist Kristina Mikkelsen, Havn, 69 ára gomul.

heldur
tú ikki

sosialin

7. juni andaðist Jesper Nicolaj Jespersen, Hvalba, 80 ára gamal.

3. juni andaðist Sofus Joensen, Havn, 65 ára gamal.

10. juni andaðist Borge Persson, Havn, 60 ára gamal.

12. juni andaðist Sofus Anton Johannesen, Gjøgv, 85 ára gamal.

14. juni andaðist Helga Rubbeksens, Tórshavn, 75 ára gomul.

Kvøldlot

24. juni: Black Birds
25. juni: Skandalan
26. juni: Tarta

Jazzfelagið

25. juni: Big Band, Veitsluhøllin
26. juni: Spælímenninir, Perlan.